

CHƯƠNG TRÌNH TRẢI NGHIỆM TRÊN NỀN TẢNG SỐ

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN TỔNG PHỤ TRÁCH & GIÁO VIÊN

HƯỚNG DẪN ĐỘI VIÊN - HỌC SINH RÈN LUYỆN TƯ DUY PHẢN BIỆN THÔNG QUA VIỆC XEM TRANH CHIẾN THẮNG ĐIỆN BIÊN PHỦ CHỦ ĐỀ THÁNG 4-5/2024

Hướng dẫn chung:

1. Tài liệu này dành cho: giáo viên TPT Đội, giáo viên chủ nhiệm, các giáo viên phụ trách tổ chức trải nghiệm cấp chi đội.
2. Người tham gia trải nghiệm cấp chi đội: Đội viên - học sinh (ĐV-HS) của chi đội.
3. Thời gian trải nghiệm: 30-40 phút
4. Phần hướng dẫn này kết hợp với nội dung thực hành có trên nền tảng của chương trình. Sau khi kết thúc thảo luận trong trải nghiệm cấp chi đội, giáo viên khuyến khích học sinh thực hành chi tiết lại trong nội dung trải nghiệm cá nhân.

Tổng quan về Chiến lược Quan sát - Suy nghĩ - Thắc mắc (See - Think - Wonder) - QST

Chiến lược Quan sát - Suy nghĩ - Thắc mắc (See - Think - Wonder) là một phương pháp học tập mang tính thay đổi, lấy học sinh làm trung tâm. Phương pháp này, một phần trong quy trình Tư duy hữu hình, thiết lập bởi Project Zero của Trường Cao học Giáo dục Harvard, khuyến khích học sinh quan sát, giải thích và tìm hiểu về các chủ đề khác nhau, thúc đẩy tư duy phản biện và sự tham gia tích cực trong lớp học. Trong hướng dẫn này, chúng ta sẽ đi sâu vào chi tiết cụ thể của chiến lược này, những ưu điểm của nó và cách giáo viên có thể thực hiện nó một cách hiệu quả trong bài học của mình.

Chiến lược QST là gì?

Chiến lược QST khuyến khích học sinh quan sát cẩn thận, diễn giải sâu sắc và đặt những câu hỏi tò mò về những gì các em nhìn thấy. Về bản chất, đây là một định dạng có cấu trúc cho phép học sinh tiếp cận thông tin hoặc khái niệm mới với sự tò mò, phân tích chúng một cách phê phán và bày tỏ suy nghĩ, câu hỏi và thắc mắc của mình.

Chiến lược QST có thể được sử dụng trong nhiều chủ đề, từ phân tích các tác phẩm nghệ thuật trong lịch sử đến giải thích các hiện tượng khoa học trong vật lý. Khả năng thích ứng của nó làm cho nó trở thành một công cụ linh hoạt trong kho vũ khí giảng dạy của giáo viên.

Chiến lược QST bao gồm ba bước đơn giản nhưng sâu sắc:

Quan sát: Học sinh quan sát cẩn thận và mô tả những gì các em nhìn thấy trong một hình ảnh, văn bản, thí nghiệm, tình huống hoặc khái niệm. Bước này liên quan đến việc thu thập thông tin mà không đưa ra phán xét hoặc giải thích.

Suy nghĩ: Học sinh giải thích những gì các em đã quan sát được. Các em bày tỏ những gì các em nghĩ đang xảy ra hoặc những hình ảnh quan sát được biểu tượng cho điều gì, có ý nghĩa gì.

Thắc mắc: Học sinh đặt câu hỏi về những gì các em đã quan sát và giải thích. Các em bày tỏ sự tò mò, tiết lộ những gì các em muốn khám phá thêm hoặc những gì các em thấy khó hiểu hoặc hấp dẫn.

Lợi ích của Chiến lược QST

Phương pháp QST thúc đẩy học tập và tham gia tích cực. Dưới đây là một số lợi ích chính của nó:

Thúc đẩy tư duy phản biện: Bằng cách thúc đẩy học sinh quan sát, giải thích và tìm hiểu, chiến lược này sẽ khuyến khích các kỹ năng tư duy phản biện.

Nâng cao kỹ năng quan sát: Giai đoạn 'Quan sát' giúp học sinh cải thiện kỹ năng quan sát, một thành phần quan trọng của việc học.

Thúc đẩy sự tò mò và tìm hiểu: Giai đoạn 'Thắc mắc' kích thích trí tò mò, dẫn dắt học sinh đặt những câu hỏi sâu sắc và tìm kiếm câu trả lời.

Tạo điều kiện cho thảo luận trong lớp: Chiến lược này cung cấp một định dạng có cấu trúc cho các cuộc thảo luận trong lớp, thúc đẩy sự hiểu biết sâu sắc hơn về chủ đề.

Triển khai Chiến lược QST trong lớp học

Để thực hiện hiệu quả Chiến lược QST trong lớp học của bạn, hãy xem xét các bước sau:

Chọn chủ đề phù hợp: Chọn hình ảnh, văn bản, khái niệm hoặc tình huống giàu

chi tiết và kích thích trí tò mò.

Hướng dẫn học sinh: Dẫn dắt học sinh của bạn qua các bước quan sát - suy nghĩ - thắc mắc, khuyến khích mọi học sinh tham gia. Điều cần thiết là tạo ra một môi trường an toàn nơi học sinh cảm thấy thoải mái khi chia sẻ những quan sát, suy nghĩ và câu hỏi của mình.

Khuyến khích thảo luận: Tạo điều kiện cho các cuộc thảo luận dựa trên phản hồi của học sinh. Sử dụng những thắc mắc của các em làm bệ phóng để khám phá thêm về chủ đề.

Theo dõi: Sau bài tập, hãy tìm cách khám phá những câu hỏi, thắc mắc nảy sinh. Điều này có thể có nghĩa là thiết kế các bài học trong tương lai xoay quanh những câu hỏi này hoặc giao các dự án nghiên cứu để học sinh tìm hiểu sâu hơn.

Tóm lại, Chiến lược QST là một phương pháp giảng dạy dựa trên câu hỏi hiệu quả nhằm khuyến khích sự tham gia tích cực, tư duy phê phán và tính tò mò của học sinh. Với tư cách là nhà giáo dục, việc áp dụng các chiến lược như vậy là một bước hướng tới việc tạo ra một môi trường học tập hấp dẫn và hiệu quả hơn. Hãy khơi dậy trí tò mò, nuôi dưỡng sự tìm hiểu và tạo ra những người học tập suốt đời!

Áp dụng phương pháp QST vào việc hướng dẫn học sinh rèn luyện tư duy phản biện thông qua xem tranh về chiến dịch Điện Biên Phủ

Giới thiệu

Bức tranh được chọn:

Đây là một phần cận cảnh bức tranh panorama ***Trận chiến Điện Biên Phủ*** tại Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ

Được giới hội họa trong nước đánh giá là một trong những tác phẩm hội họa lớn nhất thế giới về đề tài chiến tranh, tác phẩm Trận chiến Điện Biên Phủ được chia làm bốn trường đoạn: *Toàn dân ra trận, Khúc dạo đầu hùng tráng, Cuộc đối đầu lịch sử, Chiến thắng*, tạo nên một pho sử hoành tráng, sống động bằng tranh về chiến dịch Điện Biên Phủ.

Bức tranh panorama hơn 3.000m² tái hiện 4.500 nhân vật giữa chiến trận bi tráng 56 ngày cuối cùng của trận Điện Biên Phủ tại Bảo tàng Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ của hơn 200 họa sĩ đã được trao giải nhất Giải thưởng Hội

	Mỹ thuật Việt Nam năm 2022.
Câu hỏi cho học sinh	Theo các em, hình ảnh trích ra ở đây thuộc về trường đoạn nào? <i>Đáp án: trường đoạn “Toàn dân ra trận”</i>

Quan sát

Giáo viên cho phép học sinh có 5 phút để quan sát bức tranh. Có thể khuyến khích các em được đề nghị giáo viên phóng to tranh ở các khu vực theo yêu cầu của học sinh.
Lời hướng dẫn: các em có 5 phút để quan sát bức tranh. Các em có thể lên gần màn hình để quan sát cho chi tiết hơn. Em nào có yêu cầu phóng to các chi tiết thì có thể đề xuất yêu cầu của mình.

Giáo viên có thể dùng chức năng bấm giờ trên nền tảng để định giờ cho học sinh quan sát.

Ghi chép lại & phát biểu về những điều quan sát được (thời gian: 10 phút)

Giáo viên yêu cầu học sinh ghi chép lại những điều quan sát được và luân phiên phát biểu về những điều đã quan sát được.

Gợi ý: khuyến khích tối đa các quan sát *không trùng lặp* và tạo điều kiện cho tất cả các bạn trong lớp được phát biểu

	về quan sát của mình. Giáo viên có thể lần lượt gọi tên học sinh và tạo điều kiện cho các em nói ra kết quả quan sát của mình. Lưu ý: tiếp nhận tất cả mọi kết quả quan sát, các kết quả quan sát thường là dữ kiện, không kèm theo suy nghĩ, mệnh đề trả lời được gọi ý là “Em thấy có...” (<i>Em thấy có 3 con lợn trong bức tranh, em thấy có loại nón những người thồ hàng đang đội có hình nan, em thấy có mấy cái hộp trên giỏ xe đạp đầu tiên,...</i>)
Suy nghĩ	Giáo viên dành thời gian 5 phút để học sinh tự suy nghĩ & tự giải thích sâu thêm từ những quan sát mà học sinh và bạn học đã thấy ở bước thứ nhất.
Ghi chép lại & phát biểu về những điều học sinh suy nghĩ (thời gian: 10 phút)	Giáo viên dành thời gian 5-10 phút để học sinh phát biểu những điều em suy nghĩ và những kiến giải ban đầu của học sinh từ quan sát của bản thân các em. Lưu ý: tiếp nhận cởi mở với tất cả mọi suy nghĩ, mọi kiến giải, không đánh giá, không chỉnh sửa, không hỏi sâu thêm. Ví dụ: <i>em đang nghĩ sao trong bức tranh lại có ba con lợn, em đang nghĩ chiếc xe đạp kia chở được nhiều đồ quá,...</i>
Thắc mắc	Giáo viên dành thời gian 5 phút để học sinh tự nảy sinh sự tò mò về những điều các em đã quan sát và suy nghĩ về bức tranh, để tư duy của các em tự tiết lộ những gì các em muốn khám phá thêm hoặc những gì các em thấy khó hiểu hoặc hấp dẫn.
Ghi chép lại & phát biểu về những điều học sinh thắc mắc (thời gian: 10 phút)	Giáo viên dành thời gian 5-10 phút để học sinh phát biểu về những điều khiến các em tò mò về bức tranh và những ý nghĩa, ẩn tượng mà bức tranh tạo ra. Nếu học sinh gặp khó khăn, giáo viên có thể gợi ý bằng cách hướng dẫn học sinh xoay quanh các từ để hỏi sau: cái gì?, ai?, tại sao?, khi nào?, ở đây?, bằng cách nào?, ví dụ: <i>tại sao lại có những con heo trong bức tranh?, những người đàn ông (phụ nữ) trong bức tranh là ai?</i> Lưu ý: tiếp nhận cởi mở với tất cả mọi ý kiến từ học sinh, ghi nhận những điều các em thấy tò mò và khuyến khích có

	nhóm học sinh có cùng sự thắc mắc chung nhau tìm hiểu thêm.
Hướng dẫn thực hành	Nếu triển khai trải nghiệm chi đội tại phòng máy tính, giáo viên có thể hướng dẫn học sinh thực hành song song việc ghi chép lại các bước vào phần nội dung thực hành tư duy phản biện trên nền tảng. Trong trường hợp việc triển khai trải nghiệm chi đội diễn ra tại lớp, sau khi kết thúc, giáo viên yêu cầu học sinh thực hành nội dung tư duy phản biện trong phần trải nghiệm cá nhân trên nền tảng.
Kiến thức bổ trợ	Kiến thức dành cho giáo viên: giáo viên có thể lồng ghép thêm thông tin về chiến dịch Điện Biên Phủ trong trao đổi, hỗ trợ thêm thông tin cho học sinh. Bức tranh này phản ánh được nét độc đáo của vận tải thô sơ trong chiến dịch Điện Biên Phủ, đồng thời cũng thể hiện sự đồng ý, đồng chí, đồng lòng của quân và dân ta. Giáo viên có thể gợi nhắc những thử thách của chiến dịch (đã được đề cập trong sách tranh) và câu “Khó vạn lần dân liệu cũng xong”. Từ đó đưa đến kết luận, chiến thắng Điện Biên Phủ chính là bản anh hùng ca lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu không chỉ của quân đội mà của cả toàn dân ta! TINH THẦN CỦA CHIẾN DỊCH: <i>“Tất cả cho tiền tuyến, tất cả để chiến thắng”</i> KHỐI LƯỢNG VẬT CHẤT PHẢI ĐẢM BẢO GỒM: 7730 tấn gạo 140 tấn muối 465 tấn thực phẩm khô 434 tấn đạn ĐOẠN ĐƯỜNG VẬN CHUYỂN: <i>khoảng 500km</i> TỔNG SỐ DÂN CÔNG ĐƯỢC HUY ĐỘNG SAU THAY ĐỔI PHƯƠNG CHÂM TÁC CHIẾN KHOẢNG: <i>30.000 người</i>

✓ Khoảng **20.000** xe đạp thô được huy động tham gia chiến dịch

Trục yên xe gắn thêm một đoạn tre cao hơn yên khoảng 50cm (giúp tăng cường sức chịu lực của xe vừa để cắm và giữ thăng bằng cho xe, vừa đẩy vừa đi

Ghì đông xe được buộc 1 đoạn tre già và chắc dài khoảng 1m

Bánh xe được cuốn thêm săm xe cũ, vải thừa, quần áo hỏng... làm tăng độ bền săm, lốp khi đi đường rừng núi gập ghềnh

CẢM ƠN!